

Med musikken i sentrum – muligheter og strategiske valg – IMV 2030

Institutt for musikkvitenskap (IMV) har et svært stort potensial for å bidra til å oppnå strategisk viktige mål ved Det humanistiske fakultet og UiO generelt. IMV står i en unik stilling som Norges største og ledende fagmiljø for musikkvitenskapelig forskning. Instituttet er en av de største i Norden og har en særstilling i tilnærming til forskning som gir banebrytende resultater på tvers av fagfelt.

Musikk oppfattes allment som samfunnsrelevant relatert til spørsmål om helse og livsløp, identitet og egenutvikling. På den annen side er musikk en bærer av felleskulturelle verdier, historie og lokale forståelsesformer. En musikknær tilnærming til forskning og utdanning kommuniserer dessuten på tvers av språklige og sosiale barrierer. Læring med «musikken i sentrum» kan bidra til kommunikasjon mellom ulike fag, men også på tvers av kulturelle og sosiale skillelinjer. Forståelsen for verdien av musikk, som gjenspeiles i forskningsaktivitet kan bidra som et samfunnskorrektiv i en tid der fokuset på forskningens samfunnsrelevans, innovasjon, nytte og verdiskaping synes å ha et ideal om økonomisk vekst som underliggende premiss. Dette kommer fort i konflikt med ambisjonene om et bærekraftig samfunn.

Betydningen av kritisk tenkning, å kunne arbeide med tekst og forstå språk, historie og historisk refleksjon – som et viktig grunnlag for beslutninger, både politisk, men også i samfunnslivet generelt, framstår ikke som mindre relevant i dag enn tidligere. Intellektuell virksomhet er mer samfunnsrelevant enn noen gang, gitt mengden av informasjon man utsettes for i det daglige. Maktkonsentrasjon og demokratisk underskudd er blant problemstillinger som angår den generelle samfunnsutviklingen. Kildekritisk virksomhet er noe som kan læres, og som er en sentral del av de fleste fag ved HF. Kunst- og kulturfagenes grunnleggende betydning for menneskelig refleksjon og eksistens utgjør en viktig del av dette. Flere ansatte ved instituttet både forsker og underviser i områder som angår musikkens samfunnsmessige og politiske betydning, i historien og i samtiden. Dette berører musikkens og kunstens potensial som frie og demokratiske uttrykk i opposisjon til sensur og undertrykking i mange samfunn. Musikkvitenskapen er dessuten et felt hvor undervisningen kan bidra til også til bevisstgjøring i forbindelse med økologiske spørsmål – som en selvstendig kritisk uttrykksform – som innbyr til bevissthet om aktuelle globale utfordringer. IMVs styrke i utdanningen vi tilbyr er en fin balanse mellom praktiske og teoretiske tilnærminger. Vi studerer musikk både som abstrakt teori og ved at man deltar i utøvende aktiviteter.

IMV bør i enda større grad enn i dag synliggjøre relevansen av musikkvitenskapelig forskning og undervisning.

I denne strategiperioden skal utdanningene ha god sammenheng med HFs strategiske mål innen mangfold og likestilling, samfunnsutfordringer, samfunnsrelevans, bærekraft og digitalisering og teknologi.

IMV skal identifisere sine nåværende satsingsområder og styrke disse. Samtidig bør instituttet gi rom for andre fremtidige satsninger og finne en god balanse mellom disse.

Tverrfaglighet

IMVs fagområder er allerede i utgangspunktet tverrdisiplinære – også på tvers av fakultetsgrenser som humaniora, samfunnsvitenskap, og naturvitenskap. Musikkvitenskapen som undervisningsfag er også tverrfaglig og tilbudet ved IMV innbefatter tradisjonelle humanistiske problemstillinger som angår forholdet mellom musikalsk erfaring, språk og historie, og refleksjon over dette. RITMO Senter for tverrfaglig forskning på rytme, tid og bevegelse fremhever denne tverrfagligheten ytterligere, med institusjonstilknytning ved både IMV, Psykologisk institutt og Institutt for informatikk.

IMVs visjon er å videreutvikle et støttende og inkluderende forskningsmiljø som leverer mangfoldig og transformativ forskning. IMV skal satse på en forskningsstrategi med ulike tematiske spor, hvorav noen har tverrfaglig bredde som største styrke, noen faglig dybde innenfor én enkelt disiplin, og noen en kombinasjon av de to, slik vi ser med storsatsningen RITMO.

Aktiv lytting, musisering og musikkskap har en egenverdi og er sentrale aspekter ved musikkvitenskap som undervisningsfag. Disse ferdighetene kan imidlertid ha betydning også i andre fag og være en ressurs for å oppfylle skolens nye tverrfaglige tema som livsmestring, demokrati og bærekraftig utvikling. Musikkvitenskap ved UiO er særdeles relevant for det pedagogiske området, og faget har et betydelig potensial relatert til spørsmål om identitet, livslang læring, helse og egenmestring. Musikkvitenskapen bidrar videre til å svare på samfunnsmessige utfordringer relatert til kulturelt mangfold, kulturell tilhørighet og ulikhet. Fagets styrke er at det evner å gå «tett på musikken» – og slik sett også tett på «opplevelser» som er knyttet til musikken. Den samfunnsvitenskapelige siden av musikkvitenskapen belyser hvordan individuelle valg henger sammen med større samfunnsmessige formasjoner.

Studier av og utvikling av musikkteknologi er et annet område hvor fagets tverrfaglighet står helt sentralt, ved at fagmiljøet følger tett på utviklingen av nye verktøy, både for nyskaping og analyse av musikk. Tverrfagligheten ved IMV skal opprettholdes og synliggjøres videre i denne strategiperiode; dette er en betydelig styrke ved miljøet snarere enn en «utfordring».

IMVs forskning er transformativ og dynamisk, og det blir viktig mot 2030 å sikre at den internasjonale eksellensen som IMV har oppnådd opprettholdes. IMVs autonomi og egenart, som er ulik andre institutter, må bevares for å understøtte denne ambisjonen.

Mot 2030 skal IMV arbeide for å synliggjøre viktigheten og relevansen av forskningsaktivitetene, og instituttets egenart som tverrfaglig forskningsmiljø.

RITMOs tverrfaglige forskningsaktivitet vil i større grad innlemmes i IMVs utdanningsprofil. Samarbeidet med partnerne i RITMO, Psykologisk institutt og Institutt for informatikk, vil videreføres i langsiktige tverrfaglige satsinger.

Den unike strukturen i MCT-programmet skal utvides og potensialet i undervisningsinfrastrukturen brukes i andre sammenhenger.

“IMV i samspill”

IMV er og skal fortsette å være en relevant samfunnsaktør. Et av de viktigste samfunnsoppdragene er å utdanne kandidater med en bred musikkvitenskapelig kompetanse. Dagens studenter skal jobbe helt frem mot slutten av dette århundret. Utfordringen ligger i å utdanne kandidater til en verden som er i rask endring: økende mangfold, en menneskeskapt klimakrise og en digital revolusjon. IMV har et underutnyttet potensial i å bidra til å identifisere, forstå og løse vår tids store utfordringer. Dette potensialet må IMV bli bedre til å realisere, samtidig som det skal kommuniseres tydeligere hva instituttet allerede gjør.

IMV skal synliggjøre på hvilke måter instituttet leder an i viktige og relevante samfunnstemaer. IMV skal bidra i utviklingen mot et bærekraftig samfunn, skal understøtte ambisjonen om det flerkulturelle samfunnet og skal bidra til innovasjon på premisser definert ikke nødvendigvis av økonomiske vekst og impact, men på grunnlag av ny kunnskap, forståelse og tenkning som bidrar til at samfunnet utvikler seg i et positivt retning, om det er sosialt, kulturelt eller i lys av store samfunnsutfordringer. IMV tjener også på innovative forskning som bedrives ved instituttet. Musikkbransjen er en viktig industri i Norge, som sysselsetter et stort antall mennesker i flerfoldige karriereløp.

IMV skal ha fokus på forholdet mellom forskningen og arbeidslivet og synliggjøre viktigheten av musikkvitenskap i musikk- og kulturlivet.

IMV skal utvikle og søke om eksternt finansierte forsknings- og utdanningsprosjekter med klar forankring i arbeidslivet.

Studieprogrammene ved IMV skal være attraktive, gi studentene tydelige retningsvalg og sørge for at utgående kandidater er rustet for et arbeidsmarked i endring.

Økende mangfold

Norge er et flerkulturelt samfunn, og Oslo en flerkulturell by. Den flerkulturelle virkeligheten er berikende, men samtidig innebærer den utfordringer fordi kultur og identitet kan skape konflikt. Musikk, og andre kunstformer, bidrar til å utforme og representere ulike kulturelle identiteter i alle samfunn, og musikkvitenskap som disiplin studerer disse som sosiale og kulturelle fenomener. Våre studenter vil ikke bare være tradisjonsbærere, men også ha en viktig funksjon i å forme fremtidens samfunn.

Demokratiet er under press, og IMV skal være en aktiv bidragsyter til forskning og utdanning som omhandler hvordan musikk kan brukes og misbrukes.

Våre forskere og kandidater skal bidra til å forstå kulturell kompleksitet, og arbeide for et samfunn som kjennetegnes av toleranse og solidaritet også i situasjoner preget av spenninger og motsetninger.

IMV har et ansvar for å forstå og utforske samtidens kulturelle endringsprosesser, lokalt og globalt.

Arbeidet for likestilling og mangfold ved IMV skal følges opp strukturert og planmessig. IMV skal utvikle større teoretisk/metodologisk og kulturelt mangfold i studietilbudet.

IMV skal sikre et mangfoldig fagmiljø og en mer mangfoldig studentgruppe.

Klimakrise

Klimakrisen er et globalt og menneskeskapt problem. IMV vil bidra i arbeidet med å nå klimamålene, og for å gjøre det skal vi endre hvordan vi jobber og studerer. Instituttet skal redusere egne klimautslipp gjennom forpliktende tiltak knyttet til drift og reiser, og skal legge til rette for at studenter og ansatte kan ta miljøbevisste valg i sin studie- og arbeidshverdag. IMV skal bidra i utviklingen mot et bærekraftig samfunn på grunnlag av ny forskningsbasert kunnskap og forståelse av utfordringene vi står overfor. Vedrørende bærekraftproblematikken vil instituttet fremheve den humanistiske og kunstfaglige forskningens plass i debatten ved å analysere begrepet bærekraft, vise dets begrensninger og konstruere noe bedre – noe som kan føre til mer meningsfylte, verdifulle og rettferdige forhold som er beskrevet i FNs bærekraftsmål».

IMV skal være en aktiv bidragsyter til forskning og utdanning som ser på musikkens funksjon i samfunnet.

IMV skal utnytte nye teknologier i forskning på en bærekraftig måte og ta et større eierskap til forskning om og med teknologi som kan bidra til det grønne skiftet.

Digital revolusjon og teknologi

Det datadrevne samfunnet gir nye muligheter og stiller nye krav til oss som individer og som samfunn. Digitalisering vil prege forskningsmetodikk og -emner i årene framover, og utdanningene og administrasjonen vil få en mer digital hverdag.

Alle som skal ut i arbeidslivet trenger digital kompetanse. Gjennom utdanningen skal studentene få erfaring med å bruke digitale verktøy, men også en mer grunnleggende forståelse av teknologienes styrker og svakheter samt hvordan de påvirker og påvirkes kulturelt.

Åpen forskning er i stor grad drevet frem av nye teknologier. Dette inkluderer ikke bare fri tilgang til publikasjoner, men også deling av data, metoder og utdanningsmateriale. For å sikre bedre forskning skal IMVs forskere være mer åpne om forskningsprosessen. Åpent forskningsmateriale skal også brukes mer aktivt i utdanning og formidling.

IMV skal sikre at alle studenter får kompetanse innen relevante digitale verktøy og en forståelse for hvordan teknologier påvirker musikk og samfunn.

Bachelorutdanningen må utformes slik at IMV kan utdanne kandidater som er kvalifisert til inntak på MCT-programmet.

IMVs fysiske infrastruktur skal oppgraderes og videreutvikles for å legge til rette for både bredde og spiss innen forskning og utdanning. Det skal jobbes for å sikre en bedre konsertarena for konserter og forskning.

IMVs virtuelle infrastruktur må videreutvikles for å gi bedre støtte for åpen forskning, herunder lagring og deling av data for både forskning og utdanning.

IMV skal styrke bruken av studentaktive læringsformer, bedre utnytte fordelene arbeidet på tvers av kunstneriske, praktiske og teoretiske tilnæringsmåter gir i læringsammenheng, samt trekke på erfaringer fra nysatsninger som MCT-masterprogrammet.

Profilering

IMV er Norges eneste musikkvitenskapelige institutt og er den største i Norden. Studieprogrammene skal karakteriseres av forskningsbasert utdanning, høy kvalitet, god og innovativ undervisning, et godt studiemiljø, med tydelig tilknytning til og relevans for arbeids-, kunst- og kulturlivet.

Musikkvitenskapens styrke er integrasjon mellom praksis og teoretiske begreper. Våre studenter får en bredde som studenter ikke får i de andre, mer spissede utøvende musikkstudiene. Denne flerkompetansen er etterspurt i samfunnet, og vi bør bli flinkere til å løfte den fram. Undervisningen i studierelevante emner ved IMV er tett knyttet til det rent musikalske og til bruk av teknologi.

Instituttet har svært høy faglig kompetanse og utstyr av samfunnsmessig konkurransedyktig standard

på dette området. IMV har derfor en profil på dette området som skal synliggjøres spesielt, da det er et konkurranseelement relatert til andre musikkutdanningsinstitusjoner.

IMV har konkurrenter som promoterer attraktive, enkle utdanningsløp, og IMV er sårbart når det gjelder rekruttering til utdanningen. Samtidig er IMV en ledende forskningsinstitusjon og må styrke og synliggjøre forholdet mellom forskning og utdanningen i studiene på IMV.

I neste strategiperiode vil IMV profilere utdanningene som forskningsbaserte og tverrfaglige studieprogram med stor samfunnsrelevans, samt tilby studenter utdanninger med bedre integrering av relevante teoretiske og praktiske emner.

IMV vil skape sterkere allianser ved å bruke tilgjengelige medier og nettverksplattformer.

IMVs strategi skal følges opp med konkrete handlingsplaner med milepæler, ansvarsfordeling og avvikshåndtering.